

STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE MĚSTA ŽĎÁR NAD SÁZAVOU

(SWOT ANALÝZA MĚSTA)

říjen 2007

Obsah:

1. OBYVATELSTVO A BYDLENÍ.....	4
2. SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ INFRASTRUKTURA, VZDĚLÁNÍ	5
3. PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ A TRH PRÁCE	7
4. CESTOVNÍ RUCH.....	8
5. TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	10
6. VYUŽITÍ FONDŮ ČR A EU PRO ROZVOJOVÉ ZÁMĚRY MĚSTA	12

ÚVOD

SWOT analýza (**S**trong points, **W**weak points, **O**pportunities, **T**hreats) je standardní metoda používaná k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika současných vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného objektu a možných vnějších budoucích příležitostí a ohrožení jeho rozvoje.

Akcentováním silných stránek a naopak důrazem na odstraňování nebo alespoň omezování slabých stránek roste pravděpodobnost využití nabízejících se příležitostí a omezuje se dopad identifikovaných ohrožení.

Při formulaci analytických poznatků SWOT analýzy se vycházelo především z Profilu města a výsledků průzkumu mezi obyvateli, mládeží, podnikateli, spolky a neziskovými organizacemi působícím ve městě.

Výsledky analýz, koncentrované do závěrečné SWOT analýzy, jsou využity pro upřesnění kritických oblastí, jako základ pro zaměření celé rozvojové strategie města a jako základ pro formulaci strategických cílů a rozvojových priorit, opatření a aktivit.

1. OBYVATELSTVO A BYDLENÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilizovaný vývoj počtu obyvatel v posledních dvaceti letech. • Kladný přirozený přírůstek. • Vyšší naděje dožití u obyvatel. • Dobré věkové poměry. • Nízký průměrný věk obyvatel. • Relativní stabilita domácností – vysoký podíl úplných rodin. • Poměrně velmi dobré vybavení domácností předměty dlouhodobé spotřeby a technickými zařízeními. • Vysoký podíl trvale obydlených domů a bytů. • Nízký věk domovního fondu. • Napojení většiny domů na společnou technickou infrastrukturu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nerovnoměrné osídlení území města. • Vysoká územní koncentrovanost obyvatel města. • Migračně neatraktivní oblast. • Vliv migrace na celkový počet obyvatel. • Odchod mladých lidí z města. • Výrazné rozdíly v demografických poměrech mezi městskými částmi. • Regresivní věková struktura populace. • Výrazné rozdíly ve vybavenosti domácností mezi městskými částmi. • Vyšší podíl bytových domů – především panelových domů. • Menší průměrná velikost bytů ve městě. • Technický stav bytového fondu – bytové domy.
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Zlepšení základních životních podmínek zvyšuje atraktivitu pro trvalé bydlení. • Růst porodnosti může pomoci stabilizovat městské obyvatelstvo. • Díky pokračujícímu procesu suburbanizace srovnávání rozdílů mezi městskými částmi. • Deregulace nájemného. • Prostřednictvím startovních bytů přilákání mladých lidí do města. • Vytvoření městského fondu na podporu bydlení. • Podpora individuální výstavby – příprava a zasíťování pozemků, podpora mladých stavebníků, bytových družstev. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokračující snižování počtu obyvatel města z důvodů stěhování. • Zvýšení počtu odstěhovaných mladých lidí. • Zhoršování věkových poměrů – stárnutí populace.

2. SOCIÁLNÍ A KULTURNÍ INFRASTRUKTURA, VZDĚLÁNÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Uspokojivá síť, úroveň a kapacita předškolních zařízení, základních škol. • Rozsáhlá a kvalitní nabídka učňovského a středoškolského vzdělání s dostatečnou kapacitou míst. • Fungování Praktické školy a Speciálně pedagogického centra pro mentálně postižené. • Působení Pedagogicko-psychologické poradny. • Odpolední jazykové kurzy pro firmy i veřejnost. • Fungování ZUŠ Františka Drdly a Domu dětí a mládeže. • Široká nabídka akreditovaných vzdělávacích kurzů sloužící k rekvalifikaci uchazečů o zaměstnání. • Úspěšné projekty odborného vzdělávání zaměstnanců a zaměstnavatelů podporované z fondů EU. • Silná provázanost oborů SOU a SOŠ s průmyslovou tradicí města. • Dostupnost základní sociální a zdravotní péče ve městě. • Rozsáhlá síť zdravotnických služeb. • Zajištění lékařské služby první pomoci. • Kvalitní síť sociálních zařízení a péče. • Významný podíl neziskového sektoru na poskytování sociálních služeb a pomoci. • Nepřetržitá pečovatelská služba. • Zpracování „Komunitního plánování sociálních služeb“. • Realizace programů prevence kriminality. • Fungování městského kamerového systému. • Kvalitní nabídka sociálních služeb pro různé cílové skupiny (starší občané, děti, mentálně postižení, matky aj.). • Rozsáhlá muzejní a výstavní činnost. • Dostatečné zázemí pro konání kulturních a společenských akcí (zejména Dům kultury). • Kvalitní organizace kulturního života ve městě. • Pestrá nabídka kulturních a společenských akcí ve městě a okolí. • Široká základna spolků a organizací se zaměřením na kulturu, sport a volný čas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lékařská služba první pomoci není výjezdová. • Nedostatek ordinačních kapacit pro občany s psychiatrickým onemocněním. • Dlouhé čekací lhůty u odborných lékařů (např. neurologie, stomatologie). • Problémy s registrací pacientů u odborných lékařů. • Velká vzdálenost do protialkoholní záchytné stanice (v Jihlavě). • Nevyhovující technické zázemí některých sportovních a kulturních zařízení. • Nedostatek veřejných parků pro trávení volného času. • Nedostatek míst s veřejným internetem. • Nedostatek dobrovolníků pro neziskové organizace.

<ul style="list-style-type: none"> • Široká základna spolků a organizací sdružující seniory a osoby se zdravotním postižením. • Důležité postavení v rámci vertikální organizace veřejné správy. • Rozsáhlá síť úřadů státní správy. 	
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření koordinovaného systému vzdělávání dospělých. • Využití kvalitního středoškolského potenciálu pro nabídku dalšího vzdělávání a celoživotního učení obyvatel města. • Budování odborných učeben a celkové zkvalitnění materiálního vybavení a technického stavu školských zařízení. • Zlepšení stavebnětechnického stavu kulturních zařízení. • Rozšíření míst s veřejným internetem. • Rozvoj informačních a komunikačních technologií (ICT) ve školách a na úřadech. • Podpora zkvalitnění internetové komunikace mezi obyvateli, podnikateli a institucemi. • Rozšíření nabídky kulturních a sportovních akcí pro veřejnost. • Rozvoj aktivit a infrastruktury zejména pro děti a mládež. • Rozvoj aktivit pro mladé. • Zapojení mládeže a občanů do projektů města. • Zkvalitnění technického stavu sportovišť. • Budování bezbariérových přístupů na veřejných prostranstvích a ve veřejných budovách. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná podpora dobrovolnické činnosti mládeže. • Snižující se zájem o sport a kulturu ze strany dětí a mládeže.

3. PODNIKATELSKÉ PROSTŘEDÍ A TRH PRÁCE	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Existence malých a středních podniků s možnostmi růstu. • Přítomnost významných zaměstnavatelů – velké a střední firmy. • Vyšší míra terciarizace ekonomiky. • Stabilizovaná ekonomická situace u nejvýznamnějších zaměstnavatelů ve městě. • Průměrná míra podnikatelské aktivity obyvatel města. • Existence průmyslové zóny a dalších ploch (vyčleněných v UPD) s volnými kapacitami. • Vyšší míra ekonomické aktivity obyvatel. • Dostatečně široké zázemí využitelné pracovní síly. • Dobré vzdělanostní poměry. • Poměrně levná pracovní síla v porovnání s jinými regiony. • Ochota pracujících vyjíždět do zaměstnání na větší vzdálenost. • Nižší míra nezaměstnanosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazná převaha drobných podnikatelů. • Chybějící institucionální podpora začínajícím podnikatelům (inkubátory, technologické parky apod.). • Nižší kupní síla obyvatelstva. • Chátrající bývalé průmyslové objekty. • Nedostatek kvalifikované pracovní síly.
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Podpora příchodu nových investorů – příprava ploch a objektů. • Využití nevyužívaných objektů pro podnikání. • Vyšší využití a rozvoj informačních a komunikačních systémů v podnikatelské sféře. • Podpora rekvalifikací, dalšího vzdělávání obyvatelstva – zvýšení adaptability pracujících. • Zapojení podnikatelských projektů do podpory z prostředků strukturálních fondů EU. • Zlepšení styku podnikatelů a místní administrativy (systém „jedněch dveří“). • Zkvalitnění dopravní infrastruktury. • Veřejně prospěšné práce. • Rozvoj dalšího vzdělávání obyvatel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Odchod VŠ vzdělaných lidí z města. • Přijímání (resp. přizpůsobení se) legislativních podmínek EU možnost likvidace MSP. • Nezájem obyvatel o nabízenou práci. • Neochota obyvatel vzdělávat se a rekvalifikovat.

4. CESTOVNÍ RUCH	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Výjimečný přírodní i kulturní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. • Bohatá historie města. • Široká nabídka kulturních a historických památek a objektů. • Přítomnost významné kulturní památky UNESCO (poutní kostel sv. Jan Nepomuckého na Zelené Hoře). • Kvalitní síť muzeí a uměleckých výstav. • Poloha města na hranici CHKO Žďárské vrchy. • Exponovaná poloha města v kontextu České republiky (zejména z pohledu železniční dopravy). • Kvalitní nabídka doplňkových sportovních a relaxačních zařízení pro návštěvníky. • Široká nabídka kulturních a společenských akcí. • Kvalitní zařízení pro aktivní trávení volného času. • Naučné stezky v okolí města. • Využívání cyklostezek. • Kvalitní síť pěších turistických tras ve městě a jeho okolí. • Kvalitní síť lyžařských tras včetně jejich zázemí. • Dostatečná nabídka a kvalita ubytovacích a stravovacích kapacit. • Zázemí pro kongresovou a konferenční turistiku. • Dvě informační a turistická centra. • Kvalitní dílčí propagační materiály. • Zkušenosti s využitím grantových programů kraje, ČR a EU na podporu cestovního ruchu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Chybí ucelené informace o možnostech stravování, přehled služeb pro návštěvníky (na internetu). • Neexistuje publikace obsahující tipy na výlety do okolí (na internetu). • Neúplná síť cyklotras. • Chybí plán umístění a údržby značení cyklistických a lyžařských tras. • Horší technický stav některých kulturních a historických objektů.
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizace propagačních materiálů. • Nové propagační produktové balíčky pro různé cílové skupiny. • Pokračující internetová propagace města, účast na veletrzích cestovního ruchu. • Vytváření netradičních kulturních a společenských programů a udržení stávajících akcí. • Pokračující podpora a propagace zimních sportů (zejména lyžování). 	<ul style="list-style-type: none"> • Devastace přírodního prostředí. • Neochota a nesouhlas vlastníků pozemků, přes které jsou plánovány cyklostezky či lyžařské trasy, s realizací projektů. • Hrozící nedostatek ubytovacích kapacit.

<ul style="list-style-type: none">• Zkvalitnění zázemí cyklotras a turistických pěších tras.• Pokračování budování cyklostezek ve městě, zvýšení bezpečnosti a průjezdnosti městem pro cyklisty.• Vybudování MTB trasy.• Vyšší využívání ICT v oblasti cestovního ruchu (rezervační systémy, interaktivní mapa, propagace města).• Pokračující podpora projektů v oblasti cestovního ruchu z fondů EU.	
--	--

5. TECHNICKÁ A DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA, ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Významná poloha v rámci národní železniční sítě. • Kvalitní dopravní obslužnost města veřejnou autobusovou dopravou. • Dobré dopravní spojení místních částí se Žďárem nad Sázavou. • Provoz MHD Žďár nad Sázavou. • Kvalitní zásobování pitnou vodou. • Zrekonstruovaná kanalizační síť města. • Plynofikace města (kromě místních částí). • Kvalitní a dostatečné pokrytí města v oblasti zásobování elektrickou energií. • Zásobování některých částí města tepelnou energií. • Existence energetického generelu. • Napojení na páteřní optickou síť. • Územní plán je zpracovaný pro celé území města včetně místních částí. • Atraktivní a zachovalé životní prostředí v okolí města. • Velký počet vodních děl a rybníků s retenční a ekologickou funkcí. • Kvalitní třídící systém sběru a třídění komunálního odpadu. • Provoz sběrného dvora a demontážní linky domácích elektrospotřebičů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Periferní dopravní poloha v rámci dálniční sítě. • Chybějící informace o stavu životního prostředí a nezveřejňování informací o stavu ŽP. • Problematické křížení komunikací I. třídy centrem města (bezpečnost chodců, cyklistů a motoristů). • Nedostatek parkovacích ploch pro obyvatele a návštěvníky města. • Neexistence obchvatu města. • Dopravní přetížení ulic Brněnská, Horní, Nerudova a Smetanova. • Nevyhovující technický stav některých místních komunikací. • Nedostatek cyklistických stezek ve městě a místních částech. • Neexistence generelu bezbariérových tras. • Malá frekvence linek MHD Žďár nad Sázavou. • Neexistence ČOV v místních částech. • Nevyhovující stav kanalizační sítě v některých místních částí města. • Nedostatek upravených parků a ploch veřejné zeleně.
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Zklidnění dopravy v centru města, omezení dopravního zatížení vybraných komunikací prostřednictvím obchvatu města. • Budování kruhových objezdů pro plynulost silničního provozu. • Oprava místních komunikací a komunikací pro pěší. • Snaha o provázanost aktivit při budování inženýrských sítí při rekonstrukcích komunikací a chodníků (spolupráce s provozovateli sítí). • Instalace bezpečnosti prvků na komunikacích – retardéry, světelná signalizace, atd. • Budování hromadných patrových garáží dle ÚPD města, zkvalitnění statické dopravy ve 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvodná elektrická síť není dimenzována na zvyšující se spotřebu elektrické energie z důvodů rozvoje podnikatelských činností a rozvoje bydlení. • Neřešení stavu dopravní infrastruktury ve městě v návaznosti na stále rostoucí význam automobilové dopravy. • Nedodržení podmínek a limitů v oblasti čištění odpadních vod.

<p>městě.</p> <ul style="list-style-type: none">• Zpracování generelu dopravy ve městě.• Zpracování generelu bezbariérové dopravy.• Řešení autobusové haly a rekonstrukce železničního nádraží formou integrovaného dopravního systému.• Budování parků a rozšíření ploch veřejné zeleně.• Zvýšit kapacitu rozvodné elektrické sítě.• Plynofikace místních částí.• Rekonstrukce kanalizace v místních částech.• Rozvoj komunikačních a informačních technologií ve městě.• Vytvoření koncepce cyklistické dopravy.• Budování cyklostezek ve městě a do místních částí a okolních obcí.• Zavádění energeticky úsporných opatření ve veřejných budovách.• Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.• Větší využívání obnovitelných zdrojů energie a využívání druhotných surovin z odpadového hospodářství.• Zvyšování počtu sběrných míst pro oddělené složky komunálního odpadu.• Zajištění protipovodňové ochrany města a místních částí.• Revitalizace vodních ploch a vodních toků.• Pokračování v Programu prevence kriminality na místní úrovni (Program Partnerství).• Kvalitní zabezpečení veřejných budov proti krádežím a vloupáním.	
--	--

6. VYUŽITÍ FONDŮ ČR A EU PRO ROZVOJOVÉ ZÁMĚRY MĚSTA	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Administrativní význam města. • Institucionální zabezpečení (aparát MěÚ). • Vysoký přírodní a kulturní potenciál města pro rozvoj ČR. • Přítomnost kulturní památky zařazené do seznamu UNESCO (možnost čerpat z IOP). • Město Žďár má zkušenosti z oblasti čerpání prostředků z fondů ČR a EU. • Zájem o dotace ze strany podnikatelských subjektů. • Existence grantových programů města. • Existence Fondu Vysočina a národních dotačních titulů. • Možnost čerpat finanční prostředky z OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko. • Široké zaměření fondů EU pro programové období 2007-2013. 	<ul style="list-style-type: none"> • Finanční náročnost přípravy nezbytných stavebně technických podkladů pro přípravu projektů. • Administrativní, časová a finanční náročnost přípravy projektu. • Omezené finanční prostředky z fondů EU zaměřené na zkvalitnění občanské vybavenosti. • Nezkušenost subjektů (podnikatelé, neziskové subjekty) v oblasti využívání prostředků z EU a ČR. • Nefunkčnost Mikroregionu Žďársko. • Slabé zapojení NNO a spolků ve městě do projektů čerpající z Fondu Vysočiny.
Příležitosti	Ohrožení
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření pracovní skupiny (nebo pozice euromanžera) pro přípravu projektů města dle Strategického plánu rozvoje města. • Zvýšení informovanosti o možnostech financování rozvojových záměrů pro podnikatelskou a neziskovou sféru. • Využívání poradenství odborných agentur a firem. • Využívání služeb dotačního managementu. • Konzultace záměrů s gestory jednotlivých programů OP fondů EU. • Projektová příprava vhodných záměrů, příprava projektů. • Partnerství města s podnikatelskými subjekty a neziskovými organizacemi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dodržení podmínek pro příjemce dotace z programů ČR a EU. • Projekty mohou být ohroženy po stránce technické a majetkoprávní. • Nadměrná složitost žádostí. • Náročnost následné administrace projektů.